

SIŁA REGIONÓW

Polskie regiony już zabrały głos w sprawie przyszłości polityki spójności. W ten sposób stwarzamy sobie realne możliwości wpływu na przebieg i rezultaty tej debaty – mówi Olgierd Geblewicz, marszałek województwa zachodniopomorskiego.

Fot. Marcin Omelańczuk

W jakich dziedzinach Pomorze Zachodnie skorzystało dotychczas najbardziej w zakresie unijnej pomocy?

Program Regionalny na lata 2007-2013 koncentrował się przede wszystkim na gospodarce, wsparciu rozwoju przedsiębiorstw oraz tworzeniu dobrych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej. Ważnym obszarem było uzupełnianie luk w sferze podstawowej infrastruktury technicznej, głównie transportowej. Tu wciąż należy podnosić standardy. Uzupełnieniem interwencji Programu była sfera społeczna obejmująca inwestycje w zakresie najważniejszych usług publicznych, czyli edukacji, zdrowia, kultury, turystyki oraz w zakresie rewitalizacji. Te obszary najbardziej skorzystały w poprzedniej perspektywie finansowej. To są takie filary zmian, dzięki którym Pomorze Zachodnie będzie rozwijać się lepiej i w sposób trwały.

Jak wspierano gospodarkę?

Przedsiębiorcy z sektora MŚP, którzy są siłą napędową gospodarki naszego województwa, sięgali po dotacje z Programu Regionalnego na lata 2007-2013 na rozwój działalności i podnoszenie swo-

jej pozycji konkurencyjnej. Mieli też możliwość skorzystania z instrumentów finansowych udostępnionych w ramach Inicjatywy JEREMIE, pionierskiego wówczas w skali europejskiej rozwiązania. Nadal z nich korzystają, i to na dużą skalę.

Sporo zainwestowaliśmy w probiznesowo zorientowane jednostki naukowo-badawcze i instytucje otoczenia biznesu, które tworzą pozytywny klimat i możliwości do rozpoczynania i prowadzenia innowacyjnej działalności. Gminy dzięki RPOWZ otworzyły nowe lub podniosły standard istniejących terenów inwestycyjnych. W regionie powstała atrakcyjna oferta przyciągająca inwestorów z zewnątrz. Liczymy, że to nie będą inwestorzy przypadkowi, ale tacy, którzy zakorzenią się w regionie i swoją działalnością wspierać będą kluczowe na Pomorzu Zachodnim branże gospodarcze.

A mamy jakieś spektakularne przykłady inwestorów zachęconych dobrymi warunkami prowadzenia działalności?

W Szczecinie środki z Programu Regionalnego umożliwiły wybudowanie mostu na wyspę Gryfia na Odrze. To pozwoliło ten teren inwestycyjny uatrakcyjnić i przyciągnąć inwestora. Działa tam teraz spółka ST³ Offshore (wcześniej Bilfinger Mars Offshore), która produkuje i montuje fundamenty morskich farm wiatrowych.

Przedsiębiorcy pojawiają się na terenach inwestycyjnych w Koszalinie, Stargardzie, Karlinie, Szczecinku, Gardnie pod Gryfinem. W tym ostatnim miejscu swoje centrum logistyczne zlokalizował potentat w branży handlu internetowego – Zalando. W centrum dystrybucji odzieży i butów w Parku Regionalnym Gardno pod Gryfinem pracę znajdzie ok. 1000 osób. O tej lokalizacji zdecydowały m.in. konkurencyjność polskiego e-handlu, dostępna infrastruktura, możliwość pozyskania odpowiedniej kadry i strategiczna lokalizacja. Wiadomo też, że w Kołbaskowie amerykański gigant e-handlu, firma Amazon, wybuduje duże centrum magazynowo-logistyczne, jedno z najnowocześniejszych w Europie.

Dostępność do infrastruktury transportowej to pewnie jeden z atutów tych terenów?

Tak. Wprowadzie na poziomie Regionalnego Programu Operacyjnego możemy mówić o przedsięwzięciach mających wymiar co najwyżej regionalny, ale sieć dróg wojewódzkich dobrze uzupełnia układ dróg krajowych, ekspresowych i autostrad. Program Regionalny z okresu 2007-2013 odpowiada za pierwszy etap dużej modernizacji sieci dróg wojewódzkich mających zapewnić poszczególnym obszarom regionu dostęp do największych ośrodków. Proces ten będzie kontynuowany w ramach nowego Programu.

Równoległe w okresie 2007-2013 rozpoczęliśmy modernizację linii kolejowych i pasażerskiego taboru kolejowego. Wśród znaczących efektów warto wskazać linię numer 402 Goleniów–Kołobrzeg oraz linię 403 Wałcz–Kalisz Pomorski–Ulikowo. W przypadku trasy do Goleniowa udało się doprowadzić łącznicę do portu lotniczego. Połączenie lotniska z układem transportowym i kolejowym jest bardzo ważne – wpływa z jednej strony na wzrost dostępności i atrakcyjności regionu, z drugiej może się przyczynić do zwiększenia liczby połączeń obsługiwanych przez port lotniczy. Natomiast linia do Wałcza, na której komunikacja została przywrócona po 12-letniej przerwie, zwiększyła wewnątrzregionalną mobilność, o czym świadczy duża liczba przewożonych pasażerów.

Nowy Program Regionalny pozwoli na modernizację kolejnej linii regionalnej – 210 – łączącej Szczecinek ze stolicą województwa. Sprawniejsza realizacja połączeń na tej trasie jest ważna z punktu widzenia integracji terytorialnej regionu.

Poprawiliśmy też dostępność do portów na terenie województwa od strony toru wodnego, a także realizowaliśmy przedsięwzięcia z zakresu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.

Infrastruktura ochrony środowiska czy energetyczna to również obszary, które były i są wspierane z Programu Regionalnego.

To inwestycje o mniejszej skali niż przedsięwzięcia wspierane na poziomie Programu Infrastruktura i Środowisko. Mają charakter lokalny. Na przykład linia energetyczna 110 kV, która zapewniła bezpieczeństwo dostaw prądu w powiecie wałeckim. Program Regionalny umożliwił finansowanie wielu projektów dotyczących wykorzystania energii odnawialnej. To wsparcie kontynuujemy w aktualnym okresie programowania. Zmieniło się wprawdzie otoczenie prawne, ale inwestorzy zyskali większą pewność, w jakim kierunku rozwijać tę branżę.

Mamy doświadczenia pierwszych konkursów w ramach nowego RPOWZ – okazuje się, że największą popularnością cieszy się wykorzystywanie paneli fotowoltaicznych. Ofertą wsparcia na rzecz produkcji energii elektrycznej czy ciepłej ze źródeł odnawialnych jesteśmy w stanie zainteresować nie tylko przedsiębiorców. Coraz częściej z inicjatywą wychodzą instytucje publiczne, samorządy i jednostki im podległe, które mogą ograniczyć wydatki na energię. Produkują ją i dzięki temu obniżają koszty jej zakupu z sieci.

Kultura, turystyka, edukacja, ochrona zdrowia – w tych obszarach pojawiają się spektakularne inwestycje, które zyskały sławę międzynarodową.

Tak, to cała sfera infrastruktury społecznej. Kultura czy turystyka w perspektywie 2007-2013 mogły być silnie obecne. Nowy Program nie daje dużych możliwości inwestowania w te dziedziny. Trudno spodziewać się tak spektakularnych inwestycji jak budowa filharmonii w Szczecinie czy Koszalinie, przebudowa Opery na Zamku w Szczecinie czy modernizacja Pałacu pod Globusem w Szczecinie. Natomiast faktycznie w sferze kultury mamy się czym pochwalić. W listopadzie na Światowym Festiwalu Architektury 2016 w Berlinie laury zebrało Centrum Dialogu Przełomy, zaprojektowane przez Roberta Koniecznego z pracowni KWK Promes. Wcześniej Centrum zostało laureatem prestiżowej nagrody za najlepszą przestrzeń publiczną Europy – European Prize for Urban Public Space 2016.

W obszarze turystyki na plan pierwszy wysuwają się przedsięwzięcia związane z budowaniem sieciowych produktów turystycznych. Tu przede wszystkim trzeba wymienić Zachodniopomorski Szlak Żeglarski, na którego rozwój województwo postawiło w poprzedniej perspektywie. Złożyło się na niego też szereg pomniejszych inwestycji w porty i przystanie jachtowe, realizowanych przez samorządy lokalne.

Program regionalny podniósł jakość infrastruktury edukacyjnej na różnych jej poziomach. Szkoły wyższe w sferze związanej z dydaktyką także skorzystały ze wsparcia. Ciekawym przykładem jest Akademia Sztuki w Szczecinie. Swoją siedzibę, Pałac pod Globusem, wyremontowała, korzystając ze środków skierowanych na zachowanie dziedzictwa kulturowego. Ze środków RPOWZ przeznaczonych na rozwój bazy badawczo-rozwojowej Akademia pozyskała finansowanie na utworzenie Centrum Przemysłów Kreatywnych.

W sferze zdrowia inwestowaliśmy w największym stopniu w modernizację infrastruktury szpitali wojewódzkich. One będą głównym beneficjentem Programu Regionalnego także w obecnym okresie programowania.

Czy wejście w kolejną perspektywę łączy się z pokonywaniem nowych barier?

Mamy świadomość, że w obecnej perspektywie pieniądze są „trudniejsze” dla beneficjentów, i to w wielu obszarach. W Polsce mamy problemy z innowacyjnością. Dobrze, że podnosimy poprzeczkę dla przedsiębiorców. Pytanie jednak, czy te wymagania nie są zbyt wysokie. Jeśli chodzi o budowanie atrakcyjności inwestycyjnej, zmieniły się warunki korzystania ze wsparcia. Tego typu projekty realizowane przez samorządy są obciążone większym ryzykiem.

Skala wyzwań postawionych przed programami perspektywy 2014-2020 jest większa. Chodzi o takie rozłożenie akcentów, które pozwoli skoncentrować wsparcie na realizacji najważniejszej dla UE strategii Europa 2020. Ona wyznacza odpowiednie ukierunkowanie interwencji na 11 celach tematycznych związanych ze wzrostem inteligentnym, zrównoważonym i włączającym społecznie. W programach regionalnych, współfinansowanych z EFRR i EFS, wykorzystujemy aż 10 z nich.

Jednym z największych wyzwań są określone oczekiwania w zakresie podniesienia poziomu innowacyjności. Gwarantem wysokiej innowacyjności regionalnej gospodarki ma być bardziej aktywna współpraca jednostek naukowych z biznesem i rozwój działalności badawczo-rozwojowej.

Wyzwania to jedno, a drugie to warunki, które trzeba było spełnić choćby w obszarze transportu, odpadów, ochrony zdrowia czy inteligentnych specjalizacji.

Warunki *ex ante* to też jest nowe rozwiązanie, które ma przekładać się na zmianę w określonych obszarach, tak by interwencja środków europejskich była trwalsza i bardziej odczuwalna. Tych warunków jest wiele, przeważająca ich część – do spełnienia na poziomie centralnym. Te, z którymi musimy mierzyć się na poziomie regionalnym, częściowo udało się nam zrealizować. Liczymy, że do końca roku spełnimy pozostałe. Komisja Europejska w listopadzie br.

zaakceptowała naszą *Strategię Rozwoju Inteligentnych Specjalizacji*. Dokument, który przedłożyliśmy, został oceniony bardzo wysoko. Nie było do niego uwag.

Czy opóźnienia w spełnieniu warunków *ex ante* i w uruchomieniu programu mogą mieć wpływ na osiągnięcie kamienia milowego na początku 2018 r.?

Trudno jest mówić o jakimś znaczącym opóźnieniu w realizacji Programu. Patrząc przez pryzmat tego, jak startowała poprzednia perspektywa, to z pewnością możemy mówić o tym, że dla nowej zdecydowanie za późno rozpoczęły się negocjacje z Komisją Europejską. To miało wpływ na przesunięcie startu Programu. Ale tempo uruchamiania wsparcia w ramach RPOWZ wcale nie jest niższe niż w poprzedniej perspektywie. Dzisiaj już, w drugim roku realizacji Programu, ok. 60% alokacji, czyli ponad 4 mld zł, znajduje się w uruchomionych naborach. To jeszcze nie przekłada się w pełni na poziom kontraktacji, jakiego byśmy sobie życzyli. Ale zasiew nastąpił i niedługo czekają nas żniwa.

Czy wskaźniki kontraktacji i certyfikacji wydatków na koniec tego roku są zadowalające?

Spodziewamy się, że będą zadowalające i pozwolą na osiągnięcie wartości, które założyliśmy na koniec 2018 r., czyli w terminie, dla którego dokonywana będzie śródkresowa ocena realizacji Programu. Chociaż rzeczywiście dzisiaj opieramy się na prognozach i założeniach i nie mamy stuprocentowej pewności, czy we wszystkich obszarach te tzw. ramy wykonania będą osiągalne. Natomiast to, co robimy, realizując Program, jest stale rozpatrywane przez pryzmat zapisanych w nim zobowiązań. Spodziewamy się, że ten rok zakończymy kontraktacją na poziomie ok. 15%.

Województwo ma pozytywne doświadczenia w zakresie korzystania z instrumentów odnawialnych – JESSICA i JEREMIE. Jak to zostanie zdyskontowane w przyszłości? Będą dodatkowe środki odnawialne?

21 listopada tego roku Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego podpisał umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego dotyczącą wdrażania JEREMIE 2. Jako pierwsi w Polsce angażujemy środki Europejskiego Funduszu Społecznego w instrumenty odnawialne. Dzięki temu stworzymy nową ofertę nisko oprocentowanych pożyczek dla osób zakładających działalność gospodarczą.

Z obecnego Programu Regionalnego na nowe instrumenty zwrotne przeznaczamy pulę 400 mln zł. Będzie to oferta dla firm z sektora MŚP oraz dla osób planujących zakładanie działalności gospodarczej. Wsparcie w większości przeznaczymy na działania z zakresu podnoszenia konkurencyjności i rozszerzania działalności gospodarczej. Nadal w ofercie będą wejścia kapitałowe, które obejmą zarówno start-upy, jak i już istniejące firmy (dzięki inwestorowi zyskają potencjał do znacznie szybszego rozwoju).

Potwierdzenie kierunku naszych działań odnajdujemy w projekcie rządowej *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*, która kładzie duży akcent na mechanizmy finansowania zwrotnego. Jestem zdania, że docelowo ich wykorzystanie pozwoli w sposób stały finansować działania prorozwojowe w regionach. Na dzień dzisiejszy zarówno JEREMIE, jak i JESSICA kontynuują swoją misję.

Ale docelowym planem województwa jest zbudowanie wehikułu finansowego, który pozwoli prowadzić naszą politykę gospodarczą z wykorzystaniem będących w obiegu środków zwrotnych.

Zaangażował się pan w dyskusję o przyszłości polityki spójności. Toczyła się ona zarówno na forum Europejskiego Komitetu Regionów, jak i w czasie spotkań ekspertów reprezentujących regiony. Podczas Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw RP przyjęto wspólne stanowisko w tej sprawie. W jaką stronę powinna zmierzać polityka spójności?

Na poziomie europejskim już rozpoczyna się debata dotycząca polityki spójności po roku 2020. To dobrze, bo daje nam to czas, by pakiet legislacyjny dla kolejnej perspektywy poznać zdecydowanie wcześniej, a być może uruchomić ją 1 stycznia 2021 r. Poprzednich perspektyw w takim tempie nie udawało się uruchamiać. Przesunięcia w czasie były dość znaczne.

23 listopada br. w Kołobrzegu Zgromadzenie Ogólne Związku Województw RP przyjęło wspólne stanowisko polskich regionów na temat przyszłości polityki spójności. Kluczowe jest wskazanie, że powinna być ona kontynuowana i traktowana jako główna polityka rozwojowa UE. Głos regionów w sprawie polityki spójności po 2020 r. jest tym bardziej uzasadniony, że dysponują one znacznym doświadczeniem oraz sukcesami w zarządzaniu środkami polityki spójności o dużej skali. Wnoszą niepodważalny i wymierny wkład w realizację celów polityki spójności. Nie chcemy w debacie europejskiej przyjąć pozycji defensywnych i bronić tej polityki wyłącznie poprzez wskazywanie, że nadal potrzebujemy dużo pieniędzy.

Uznajemy politykę spójności za narzędzie do niwelowania dysproporcji rozwojowych w poszczególnych częściach Unii Europejskiej na poziomie pojedynczych regionów. A jednocześnie za gwarant pełnej realizacji idei wspólnego rynku. Tak rozumiana polityka spójności powinna obejmować wszystkie europejskie regiony, choć oczywiście musi różnicować swoją interwencję w zależności od poziomu ich zamożności oraz specyfiki. To w polityce spójności – z uwagi na to, że jako jedyna unijna polityka horyzontalna dostarcza wymiernych efektów dostrzegalnych na poziomie lokalnym – należy dopatrywać się podstaw dla utrwalania tożsamości europejskiej. Polityka spójności musi być też gotowa na nowe wyzwania, przed którymi staje Unia. Powinna odpowiedzieć na problemy demograficzne czy związane z migracją. Nie może być jednak traktowana jak polityka zarządzania kryzysowego, lecz być długofalową, tworzącą stabilne ramy dla rozwoju strategią działania.

Trochę ubolewam, że przez pryzmat pieniędzy zapominamy o największych wartościach Unii Europejskiej – a więc stabilizacji, pokoju, świata bez granic. Za bardzo do tego się przyzwyczailiśmy – traktujemy te wartości jakby były dane nam na zawsze. Powinniśmy podkreślać, że Unia Europejska to nie są tylko pieniądze. One są jedynie narzędziem do budowania wspólnego domu – otwartego i bezpiecznego.

Najważniejsze obecnie jest to, że polskie regiony już zabrały głos w sprawie przyszłości. W ten sposób stwarzamy sobie realne możliwości wpływu na przebieg i rezultaty tej debaty.

Rozmawiał Jerzy Gontarz

SIEDEM LAT DLA REGIONU

W Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego 2007-2013 zrealizowano 1701 projektów o łącznej wartości ponad 6,3 mld zł. Suma dofinansowania z Funduszy Europejskich wyniosła 52,8% wartości projektów, czyli ponad 3,3 mld zł*.

Zrealizowane projekty przyczyniły się do podniesienia jakości życia mieszkańców Pomorza Zachodniego, wzbogaciły ofertę inwestycyjną, kulturalną i turystyczną województwa, odmieniły wiele zaniedbanych miejsc i zwiększyły konkurencyjność działających na terenie regionu firm. Przedsięwzięcia były realizowane w ramach ośmiu osi priorytetowych, a każdej z nich przyporządkowano oddzielny budżet (alokację) z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

*Postęp finansowy na podstawie raportu wygenerowanego 22 listopada 2016 r. z systemu KSI (SIMIK 2007-2013), postęp rzeczowy na podstawie danych wygenerowanych 27 lipca 2016 r. z systemów LSI oraz KSI (SIMIK 2007-2013). Postęp dotyczący Inicjatywy JEREMIE wg Sprawozdania z Postępu – Inicjatywa JEREMIE w Województwie Zachodniopomorskim za III kwartał 2016 r., udostępnionego przez Bank Gospodarstwa Krajowego, stan na koniec X 2016 r.

Oś 1. Gospodarka – innowacje – technologie

W ramach tej osi zrealizowano rekordową liczbę projektów. Było ich aż 1034, czyli 60% spośród wszystkich, które otrzymały dofinansowanie. Wsparcie uzyskały głównie mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa. Ze środków w ramach Inicjatywy JEREMIE skorzystało już 5558 firm. Wśród nich 23% przedsiębiorstw dopiero rozpoczynało działalność. Dzięki zrealizowanym projektom utworzono 2529 miejsc pracy i wdrożono wiele innowacyjnych rozwiązań. 39 projektów wymagało ścisłej współpracy między instytucjami produkcyjnymi a badawczymi.

Oś 2. Rozwój infrastruktury transportowej i energetycznej

Średnia wartość projektu zrealizowanego w ramach tej osi wyniosła ponad 11 mln zł, a średnia wartość dofinansowania to przeszło 7,3 mln zł. W obu wypadkach to poziomy najwyższe w ramach RPOWZ. Modernizacja objęła 203 km linii kolejowych, na które wyjechało 10 nowych szynobusów. Dodatkowo wyremontowano 12 elektrycznych zespołów trakcyjnych (EN-57). Sieć drogowa województwa wzbogaciła się o ponad 400 km nowych i przebudowanych dróg, mostów i wiaduktów. Oszczędności wynikające z inwestycji w transport szacowane są na ok. 1,1 mld zł rocznie.

Oś 3. Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Realizowane projekty polegały głównie na zwiększaniu dostępu do internetu i usług cyfrowych. Wybudowano ponad 1026 km sieci szerokopasmowego internetu, a ponad 62 tys. osób może korzystać z publicznych punktów dostępu do internetu, tzw. PIAP.

Oś 4. Infrastruktura ochrony środowiska

Inwestycje dotyczyły gospodarki wodno-ściekowej, energii odnawialnej, selektywnej zbiórki odpadów, a także ochrony przeciwpożarowej. Ponad 3700 osób zostało przyłączonych do sieci wodociągowej, a ponad 20 tys. do kanalizacyjnej. Dzięki dofinansowaniu 159 706,63 MWh produkowanej energii pochodzi ze źródeł odnawialnych, np. siłowni wiatrowych.

Oś 5. Turystyka, kultura i rewitalizacja

Co dziesiąta złotówka wydana podczas realizacji projektów wzbogaciła ofertę turystyczną i kulturalną województwa. Zmodernizowano lub wybudowano 100 obiektów infrastruktury turystycznej i 32 obiekty kultury. Z Inicjatywy JESSICA dofinansowano 10 projektów rewitalizacyjnych na terenie całego województwa poza Szczecińskim Obszarem Metropolitalnym (SOM).

Oś 6. Rozwój funkcji metropolitalnych

Podobny charakter miały projekty zrealizowane w osi 6. Z Inicjatywy JESSICA wsparto 8 projektów. Na obszarze Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego powstało lub zostało zmodernizowanych 30 obiektów kulturalnych. Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu utworzono ponad 10,5 tys. miejsc w komunikacji miejskiej.

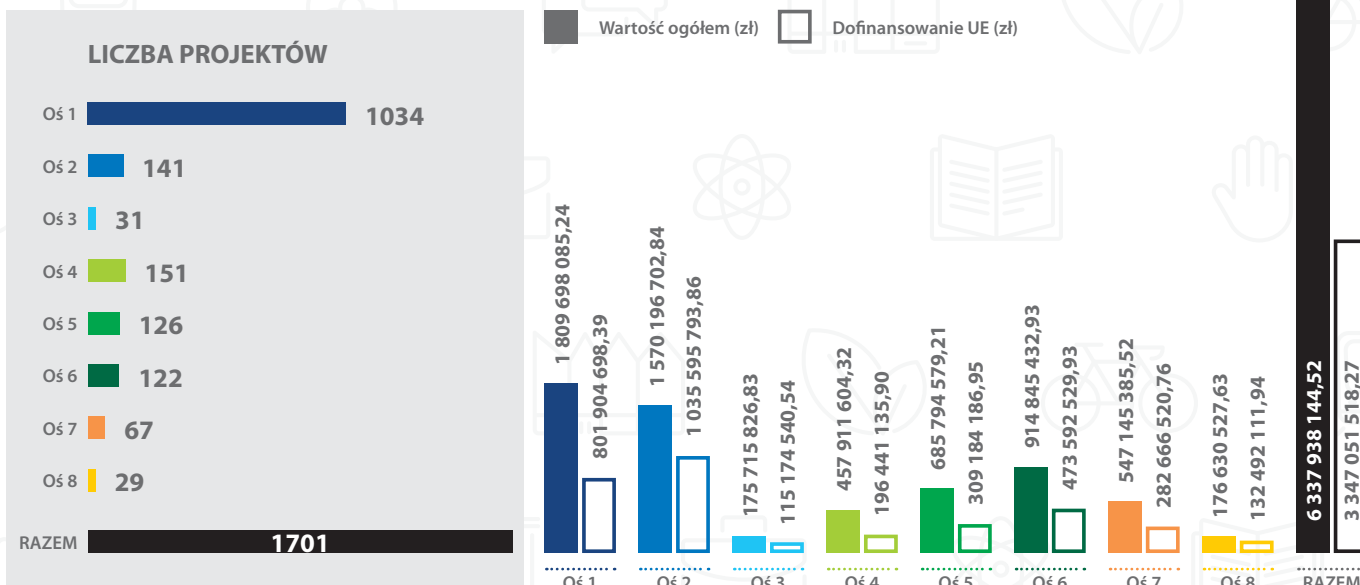
Oś 7. Rozwój infrastruktury społecznej i ochrony zdrowia

Zmodernizowano 15 szpitali. Zakupiono 2766 sztuk sprzętu medycznego, na którym przeprowadzono już ponad 280 tys. badań medycznych. 32 projekty dotyczyły inwestycji z zakresu infrastruktury edukacyjnej. Dofinansowano zarówno gimnazja, jak i szkolnictwo zawodowe i wyższe. Z powstałej infrastruktury korzysta dziś ponad 543 tys. osób.

Oś 8. Pomoc techniczna

Z pomocy technicznej sfinansowano działania promocyjne i informacyjne służące upowszechnianiu wiedzy o programie, a także wspierające beneficjentów w rozliczaniu projektów. Przeprowadzono też ponad 1200 szkoleń, warsztatów, treningów i wizyt studyjnych. W szkoleniach wzięło udział niemal 5700 potencjalnych beneficjentów.

PROJEKTY ZREALIZOWANE W RAMACH RPOWZ 2007-2013

Filharmonia w Szczecinie

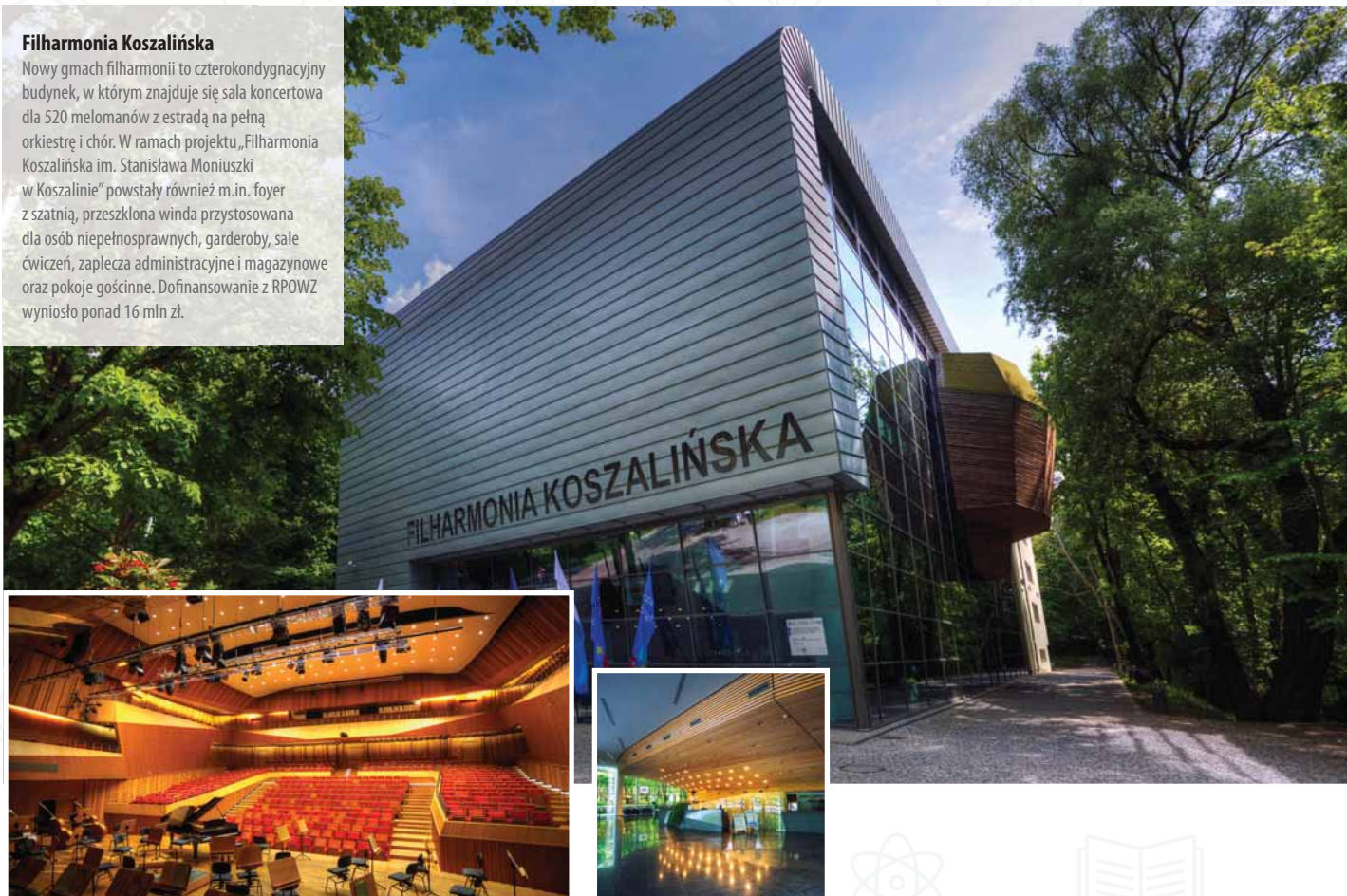
Oryginalny gmach, przypominający wierzchołek góry lodowej, jest laureatem wielu nagród architektonicznych (m.in. otrzymał nagrodę im. Mies van der Rohe w 2015 r.) i nowym symbolem Szczecina. W dwóch salach koncertowych może się pomieścić ponad tysiąc osób. W obiekcie znajdują się też m.in. galeria sztuki i ogólnodostępna przestrzeń publiczna. Projekt „Filharmonia Szczecińska im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie” pozyskał ponad 31 mln zł z RPOWZ.

Fot. Arkadiusz Rutkowski / INFOMAN

Filharmonia Koszalińska

Nowy gmach filharmonii to czterokondygnacyjny budynek, w którym znajduje się sala koncertowa dla 520 melomanów z estradą na pełną orkiestrę i chór. W ramach projektu „Filharmonia Koszalińska im. Stanisława Moniuszki w Koszalinie” powstały również m.in. foyer z szatnią, przeszklona winda przystosowana dla osób niepełnosprawnych, garderoby, sale ćwiczeń, zaplecza administracyjne i magazynowe oraz pokoje gościnne. Dofinansowanie z RPOWZ wyniosło ponad 16 mln zł.

Fot. Arkadiusz Rutkowski / INFOMAN

Centrum Dialogu Przełomy

Nowy pawilon wystawowy Muzeum Narodowego w Szczecinie przybliża historię miasta i całego Pomorza Zachodniego po 1945 r. Projekt „Budowa pawilonu wystawowego służącego celom Centrum Dialogu Przełomy” wsparto kwotą prawie 18 mln zł. W surowym, jednobryłowym budynku większość przestrzeni ekspozycyjnej ukryta jest pod powierzchnią ziemi. Obiekt został uznany za najlepszą przestrzeń publiczną w Europie w konkursie European Prize for Urban Public Space 2016, a na Światowym Festiwalu Architektury w Berlinie uzyskał tytuł: World Building of the Year 2016.

Fot. Arkadiusz Rutkowski / INFOMAN

Opera na Zamku

Szczecińska opera wróciła na Zamek Książąt Pomorskich do nowoczesnej, komfortowej i ogólnodostępnej siedziby – z dwiema scenami i bogatym zapleczem. Salę główną, mogącą pomieścić 500 widzów, wyposażono w scenę obrotową i specjalne ekrany akustyczne. Odbywają się w niej spektakle i koncerty, jak też np. konferencje. W gmachu jest również scena kameralna. „Przebudowa Opery na Zamku w Szczecinie” otrzymała dofinansowanie z RPOWZ w wysokości prawie 46 mln zł.

Fot. Adam Słomski / Archiwum Opery na Zamku

RCK w Kołobrzegu

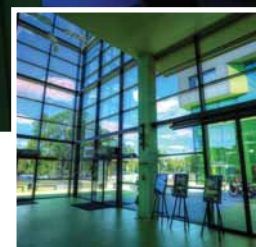
Regionalne Centrum Kultury służy zarówno mieszkańcom, jak i turystom wypoczywającym nad morzem. Obiekt posiada salę widowiskową na 300 osób oraz scenę plenerową, kawiarnię z tarasem, a także część rekreacyjną położoną w parku. Na scenach Centrum prezentowane są koncerty, spektakle teatralne i filmy oraz twórczość amatorska. Realizację projektu „Regionalne Centrum Kultury w Kołobrzegu – etap II” RPOWZ wsparło kwotą ponad 9 mln zł.

Fot. Maciej Błędowski

Technopark Pomerania

W ramach projektu „Budowa i wyposażenie I Etapu Pomerania Technopark w Szczecinie przy ul. Niemierzyńskiej” zostały wybudowane i kompleksowo wyposażone centra innowacji, inkubacji biznesu i komputerowe o łącznej powierzchni ponad 10 tys. m². Z infrastruktury szkoleniowej, informatycznej i biurowo-laboratoryjnej mogą korzystać na preferencyjnych warunkach innowacyjne przedsiębiorstwa działające na terenie Pomorza Zachodniego. Inwestycję dofinansowano kwotą ponad 28 mln zł.

Fot. Arkadiusz Rutkowski / INFOMAN

Zachodniopomorski Szlak Żeglarski

Realizacja 27 mniejszych projektów złożyła się na „Zachodniopomorski Szlak Żeglarski” – inwestycję wspartą przez RPOWZ kwotą prawie 56 mln zł. W ramach przedsięwzięcia zmodernizowano lub zbudowano nowoczesne i bogato wyposażone porty jachtowe nad dolną Odrą, jeziorem Dąbie, Zalewem Szczecińskim i Morzem Bałtyckim. Odległości pomiędzy nimi nie przekraczają kilku godzin spokojnej żeglugi, co czyni szlak dostępnym również dla mniej zaawansowanych żeglarzy.

Fot. Mateusz Wyrzyński (głównie); archiwum UMWZ

Most Brdowski

Prowadzenie biznesu na Ostrowie Brdowskim w Szczecinie jest znacznie łatwiejsze dzięki powstaniu przeprawy drogowej na Odrze. Projekt „Połączenie mostowo-drogowe w celu skomunikowania terenów inwestycyjnych Gryfia Biznes Park” polegał na wybudowaniu stalowego mostu kratownicowego dla samochodów, wraz z drogami dojazdowymi, parkingiem, ścieżką rowerową i oświetleniem. RPOWZ wsparło inwestycję kwotą ponad 29 mln zł.

Fot. Arkadiusz Rutkowski / INFOMAN

Kolej na lotnisko

Dzięki realizacji projektu „Modernizacja regionalnej linii kolejowej 402 Goleniów–Kołobrzeg wraz z budową łącznicy do portu lotniczego Szczecin/Goleniów”, wspartego kwotą ponad 41 mln zł, Szczecin i Kołobrzeg uzyskały bezpośrednie połączenie kolejowe z lotniskiem w Goleniowie. Podróż ze Szczecina trwa ok. 45 min., z Kołobrzegu o godzinę dłużej. Połączenie kolejowe z portem lotniczym zwiększyło atrakcyjność gospodarczą i turystyczną wszystkich miejscowości na tej trasie.

Fot. Cezary Skórka (lotnicze), archiwum UMWZ

Szynobusy

Łącznie 3 tys. pasażerów może przewozić tabor, o który regionalna kolej wzbogaciła się dzięki projektowi „Wykonanie i dostawa 10 sztuk autobusów szynowych o napędzie spalinowym”. Nowoczesne szynobusy obsługują m.in. linię łączącą Szczecin z Koszalinem i Kołobrzegiem. Zakupione składy emitują mniej substancji szkodliwych i hałasu niż inne użytkowane spalinowe pojazdy kolejowe. RPOWZ wsparło inwestycję kwotą ponad 122 mln zł.

Fot. Arkadiusz Rutkowski / INFOWAN